

4 ta' Frar, 1992

Imħallfin: -

**S.T.O. Prof. Giuseppe Mifsud Bonnici LL.D. – President
Onor. Joseph A. Herrera Bl.Can., Lic.Can., LL.D.
Onor. Carmel A. Agius B.A., LL.D.**

Kevin Attard noe

versus

Orlando Vindrame noe

Konkorrenza Sleali – Att dwar l-Awtorità għal Attivitajiet Finanzjarji

Kawża fejn is-soċjetà attrici talbet illi s-soċjetà konvenuta tiġi inibita milli tkompli tuża l-isem tagħha għaliex kien jikkreja konfużjoni a tenur ta' l-art. 32 tal-Kodiċi tal-Kummerċ.

Il-Qorti ta' l-Appell ikkristalizzat il-posizzjoni hekk: kull persuna fizika għandha d-dritt li tagħmel użu minn isimha fin-negożju, anki jekk dan l-użu johloq konfużjoni, basta dak l-użu, posterjuri għal dak li jkun qed juža digħi l-istess isem fis-suq, ma jkunx qed isir b'intenzjoni frawdolenta, jiġisieri li dak l-użu jsir in bona fede u mhux in mala fede.

Għal dak li jirrigwarda però kumpanija jew soċjetà anonima fejn l-isem tal-kumpanija huwa inventat, ma japplikax l-istess raġunament u l-principju ta' nuqqas ta' konfużjoni fis-suq għandu jiġi rispettata, u m'hemm ebda ħtiega ta' xi prova ta' intenzjoni malefika u illi t-tieni kumpanija li tkun għad trid tiġi rregistrata tkun għandha lanqas biss ma bdiet tinnegozja meta l-isem propost

– potenzjalment konfużjonarju ma huwiex permess. Konsegwentement l-ezerċizzju ta' kontroll f'dawn il-kaži jiġi ridott għal wieħed kronologiku.

Il-Qorti ta' l-Appell irrevokat is-sentenza ta' l-ewwel Qorti u laqgħet it-talbiet attriči.

Il-Qorti: – Ikkunsidrat:

L-Onorabbli Qorti tal-Kummerċ ikkonkludiet din il-kawża fis-27 ta' Gunju, 1989, billi ppronunzjat din is-sentenza:

“Il-Qorti, rat iċ-ċitazzjoni li permezz tagħha l-attur, fil-kwalità tiegħu hawn fuq imsemminja, wara li ppremetta illi l-kumpanija attriči hija rregistrata mar-*Registrar of Partnerships* ta' Malta u tuża bħala tagħha fil-kummerċ l-isem ta' “*Sea Sped Shipping Limited*”, u ilha rregistrata u topera taħt dan l-isem mill-5 ta' Mejju, 1980, numru tar-registrazzjoni C – 3096; illi l-kumpanija konvenuta ġiet issurmata u rregistrata mar-*Registrar of Partnerships* ta' Malta fil-5 ta' April, 1983, tliet snin wara li l-kumpanija attriči bdiet topera taħt dan l-isem tagħha ta' “*Sea Sped Shipping Limited*”; illi dan qed jikkrea konfużjoni jew iqarraq lil ħaddieħor fuq il-vera importanza tad-ditta attriči, u jista’ jgħib taħwid għat-tenur ta’ l-artikolu 36 tal-Kapitolu 17 tal-Liggijet ta’ Malta, Edizzjoni Riveduta ta’ l-1942; u peress illi ghalkemm il-kumpanija konvenuta ġiet interpellata biex tibdel isimha, dina xorta baqgħet inadempjenti; l-istanti *nomine* talab illi din il-Qorti (1) tiddikjara l-isem li assumiet il-kumpanija konvenuta qiegħed joħloq konfużjoni u jista’ jqarraq lil ħaddieħor fuq il-vera importanza tad-ditta attriči, u jista’ jgħib taħwid għat-tenur ta’ l-artikolu 36 tal-Kapitolu 17 tal-Liggijet ta’ Malta, Edizzjoni Riveduta ta’ l-1942; (2) tordna illi l-kumpanija

konvenuta tieqaf immedjatament milli tibqa' tuża l-isem "Sea Speed Limited", u tigi permanentement inibita milli tkompli topera fil-kummerċ b'dak l-isem u li tassumih fi kwalunkwe mod ieħor, taħt is-sanzjonijiet li jidhrilha xierqa timponi l-Qorti; (3) tordna illi dak kollu li sar taħt l-isem tal-kumpanija konvenuta jiġi meqrud, jew li jiġi ordnat kull rimedju ieħor illi jista' jkun neċċesarju skond iċ-ċirkostanzi; (4) tikkundanna lill-kumpanija konvenuta thallas in linea ta' penali dik is-somma li jogħġobha tistabilixxi favur il-kumpanija attrici; u (5) kemm-il darba l-kumpanija konvenuta ma tottemperax ruħha ma' l-ordnijiet ta' din il-Qorti, tikkundanna lill-istess kumpanija konvenuta thallas penali ta' kull ġurnata li tgħaddi sakemm tagħmel dan, fl-ammont li jogħġobha tiffissa din il-Qorti;

Rat in-nota ta' l-ezzjonijiet tal-konvenut *nomine*, li biha qal illi n-negozju tal-kontendenti huwa kompletament divers, u ma jistax iġib taħwid a tenur ta' l-artikolu 36 tal-Kap. 17 tal-ligijiet ta' Malta, Edizzjoni Riveduta ta' l-1942, (fol. 9);

Omissis;

Illi mill-att taċ-ċitazzjoni jirriżulta li l-attur qed jeżerċita din l-azzjoni taħt id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 32 tal-Kodiċi tal-Kummerċ – Kap. 13 tal-Ligijiet ta' Malta Edizzjoni Riveduta ta' l-1984 (qabel artikolu 36 ta' l-istess Kodiċi li kien Kap. 17 fl-Edizzjoni Riveduta ta' l-1942). L-attur jallega li r-registrazzjoni tas-soċjetà konvenuta mar-Registratur tas-Soċjetajiet Kummerċjali bl-isem "Sea Speed Limited" u l-eżerċizzju tal-kummerċ taħt dak l-isem mis-soċjetà konvenuta, joholqu konfużjoni u taħwid ma' l-eżerċizzju tal-kummerċ mis-soċjetà attrici li tinsab rregistrata ma' l-istess Registratur bl-isem

“Sea Speed Shipping Limited” u teżercita l-kummerċ tagħha taħt dan l-isem. M’hemmx kuntrast bejn il-partijiet li s-soċjetà attrici ilha hekk irregistrata mill-5 ta’ Mejju, 1980, fil-waqt li s-soċjetà konvenuta ġiet irregistrata fil-5 ta’ April, 1983. Skond l-attur ir-rassomiljanza li hemm fl-isem, taż-żewġ soċjetajiet ġielo holoqlu inkonvenjenzi sew mal-bank, kemm fil-posta u telefonati, u anki mad-dwana;

Illi l-artikolu 32 tal-Kodiċi tal-Kummerċ, inkluž taħt is-Sub-Titlu III tat-Titlu II tat-Taqsima I (*Fuq il-Kummerċ in Generali*) intestat “*Fuq il-Limiti tal-Konkorrenza*”, jipprovdi hekk:

“Il-kummerċjanti ma jistgħux jagħmlu użu ta’ ebda isem, marka jew sinjal distintiv li jistgħu iġibu taħwid ma’ isem, marka jew sinjal distintiv ieħor użati skond il-ligi minn haddieħor, ukoll jekk dan l-isem, marka jew sinjal distintiv ta’ haddieħor ma jkunux irregistratori skond l-Ordinanza dwar il-Protezzjoni tal-Proprejtà Industrijali, lanqas ma jistgħu jagħmlu użu ta’ ismijiet fittizji li jistgħu jqarrqu lil haddieħor fuq il-vera importanza tad-ditta”;

Il-Qorti għalhekk għandha teżamina jekk l-użu ta’ l-isem tas-soċjetà konvenuta jistax iġib taħwid u konfużjoni bejn in-negożju ossija servizz jew prodott ipprovdu mill-waħda u n-negożju ossija servizz ipprovdu mill-oħra, u dan f’mohħi il-klijenti ossija l-pubbliku ta’ intelligenza ordinarja, għaliex il-ligi hija ntīza biex tevita li s-servizz jew il-prodott ta’ l-wieħed ma jiġix konfuż mal-prodott jew is-servizz ta’ l-ieħor. Intant, kif gie ritenut minn din il-Qorti fil-każ “Dr. Sammut noe vs Mizzi prot et noe”, bl-imsemmija disposizzjoni “il-leġislatur irid jippunixxi s-serq ta’ klijenti bl-ispekulazzjoni fuq il-konfużjoni tal-prodotti

konkorrenti, u hu għalhekk li jrid li l-ebda kummerċjant ma jeserċixxi l-kummerċ tiegħu b'mod li jindu ċi l-avventuri li jiżbaljaw il-merċi tiegħu jew in-negozju tiegħu ma' merci jew negozji ta' haddieħor”, (Vol. XLIV.III.750);

Il-Qorti tara li hemm somiljanza fonetika viċina bejn iż-żewġ ismijiet taċ-ċitazzjonijiet kontendenti, jekk mhux ukoll viżwali; infatti l-enfasi qiegħda fuq il-kliem “Sea Sped” fil-wahda, u “Sea Speed” fl-ohra, li l-unika differenza bejn iż-żewġ frasi hija l-ommissjoni ta’ l-ittra “e” fil-kelma “sped” fl-isem tas-soċjetà attrici, u għalhekk fit-tonalità taż-żewġ frasi kważi m’hemmx distinżjoni ċara fonetika bejn frasi u ohra;

Għaldaqstant, li kieku kien il-każ ta’ negozju jew servizzi simili, il-Qorti ma kienet issib ebda diffikultà biex tiddeċidi dwar il-possibilità ta’ konfużjoni. Però f'dan il-każ wieħed irid jeżamina n-negozju ġestit bejn iż-żewġ soċjetajiet kontendenti;

Omissis;

Illi mill-premess jitnissel għalhekk li hemm distinżjoni netta bejn in-negozji ġestiti mis-soċjetajiet kontendenti, u l-prodotti jew servizzi li jipprovdu m’humiex simili. Minħabba l-fatt li ż-żewġ negozji huma differenti fin-natura tagħhom, il-Qorti ma ssibx li hemm possibilità ta’ konfużjoni. Intant, mill-provi stess jirriżulta li qatt ma kien hemm konfużjoni bejn is-servizzi reżi mill-kumpaniji in kwistjoni. Għaldaqstant, il-Qorti taqbel mal-konklużjoni peritali li l-konkorrenza sleali a termini ta’ l-artikolu 32 tal-Kodiċi Kriminal ma vverifikatx ruħha f'dan il-każ;

Fl-ahħarnett, jingħad li l-attur ġab 'il quddiem diversi

ilmenti u inkonvenjenzi li l-kumpanija kellha tirrinfacċja minħabba r-rassomiljanza fl-isem taż-żewġ kumpaniji. Iżda, dawn l-inkonvenjenzi apparti li kienu sporadiċi, jinkwadraw ruħhom, kif qalet il-perit ġudizzjarju, f'dak li ntqal mill-Privy Council fil-kawża “Dimech et vs Chretien et”, 16.10.1930, u čjoè:

“None was called to say that he had been deceived or that he would be deceived by the words “Chretian & Co.” into thinking that he was dealing with or would be dealing with the plaintiff. The oral evidence in the action prove nothing beyond the possibility of occasional misdeliveries caused either by Post Office blunders or by the carelessness of customers”, (ara para. 39 tar-relazzjoni peritali, fol. 33 tal-proċess);

Għal dawn il-motivi:

Tiddeċidi billi tiċħad it-talbiet ta’ l-attur nomine kif dedotti fiċ-ċitazzjoni; però fiċ-ċirkustanzi kollha tal-każ l-ispejjeż jibqgħu mingħajr taxxa bejn il-kontendenti”;

Il-kumpanija attriċi appellat għaliex dehrilha li t-teżi attriċi illi ż-żewġ ismijiet jixxiebhu u jikkrejaw konfużjoni, kienet tiġi accettata kieku l-ewwel Qorti kellha teżamina sewwa l-“object clauses” taż-żewġ kumpaniji sabiex tistabilixxi jekk kemm-il darba, potenzjalment, jekk mhux attwalment, il-kumpanija konvenuta tista’ faċilment teżerċita negozju ta’ trasport kummerċjali kif tagħmel il-kumpanija attriċi, u għaliex ma ġiex apprezzat bizznejjed il-fatt, u l-implikazzjonijiet ta’ dak il-fatt, čjoè tal-personalità ġuridika ta’ kull waħda mill-kumpaniji;

Is-sentenza appellata konċiżament tirritjeni illi:

- (a) l-ismijiet taž-żewġ kumpaniji huma tant simili illi, kieku kien il-każ ta' negozju jew servizzi simili, ma kienet issib ebda diffikultà biex tiddeċidi favur il-possibilità ta' konfużjoni;
- (b) illi, m'hemmx din il-possibilità għaliex in-negozji taž-żewġ kumpaniji huma differenti u għalhekk ma jistax ikun hemm konfużjoni;

Din il-Qorti obbligata li tinvoka konsiderazzjoni importanti li sfortunatament ġiet injorata kompletament fit-trattazzjoni ta' dan l-appell, u čjoè illi, b'effett mit-30 ta' Ĝunju, 1989, l-artikolu 70 ta' l-Ordinanza dwar Soċjetajiet Kummerċjali ġie emendat, fl-ahħar artikolu – dak 55, – ta' l-Att XXXIV ta' l-1988 dwar l-Awtorità għal Attivitajiet Finanzjarji;

Din l-emenda tgħid hekk:

“(2) Kumpanija ma għandhiex tiġi rregistrata b’xi isem li: –

(a) ikun l-istess isem ta' kumpanija rregistrata oħra jew li tkun tant tixxieba li fil-fehma tar-Registratur jista' johloq konfużjoni”;

Din l-emenda tindika lil din il-Qorti, li l-Ordinament, għarr-riġward ta' l-użu ta' **isem**, li kif jgħid l-art. 32 Kap. 13: – “**jista' jgħib tahwid** ma' isem użat minn haddieħor, issa qed jirregola l-kwistjoni b'dan il-mod:

(a) kull persuna fiziċka għandha d-dritt li tagħmel użu minn isimha fin-negożju, anki jekk dan l-użu joħloq konfużjoni, basta dak l-użu, posterjuri għal dak li jkun qed juža digħi l-istess isem fis-suq, ma jkunx qed isir b'intenzjoni frawdolenta, jiġifieri li dak l-użu jsir in bona fede u mhux in mala fede. (Stabbilita fil-ġurisprudenza wara s-sentenza ta' din il-Qorti tas-7 ta' Mejju, 1928 fl-ismijiet Negoziante William Dimech *nomine vs Goffredo Alessandro Chretien ed altri* – Vol. XXVII.I.696 ikkonfermata mill-Privy Council fis-16 ta' Ottubru, 1930, li għalihem hemm riferenza fis-sentenza appellata u fir-relazzjoni tal-Perit Ĝudizzjarju li ppreċediet din is-sentenza appellata);

(b) Illi għal dak li jirrigwarda però kumpanija jew soċjetà anonima, fejn l-isem tal-kumpanija **huwa inventat**, ma japplikax l-istess raġunament u l-prinċipju ta' nuqqas ta' konfużjoni fis-suq għandu jiġi rrispettaw, u m'hemm ebda ħtiega ta' xi prova ta' intenzjoni malefika u lanqas ta' konfużjoni attwali nkwantu huwa manifest illi t-tieni kumpanija tkun għad trid tigi rregistrata, tkun għadha lanqas biss ma bdiet tinnegozja, meta l-isem propost – potenzjalment konfużjonarju, ma huwiex permess. Hija l-**possibilità** ta' konfużjoni bejn soċjetajiet anonimi bl-istess isem li jistgħu joperaw fin-negożju ta' dan il-pajjiż bħala massima ta' regolamentazzjoni ta' l-ordni pubbliku fid-dinja tan-negożju, li l-liġi trid tevita, tant illi lanqas hemm bżonn li jittieħdu in konsiderazzjoni f'liema sferi ta' negozju kull waħda mill-kumpaniji tkun se topera, skond l-iskopijiet li jidhru fid-dokument ta' formazzjoni ta' dawk il-kumpaniji;

A bażi ta' dawn il-konstatazzjonijiet ta' natura ġuridika, illum, huwa manifest illi fejn si tratta ta' ismijiet ta' kumpaniji, li jekk mhux identici, tant jixxiebħu, illi neċċesarjament joholqu

konfužjoni fis-suq, dan m'għandux jiġi permess, tant illi kieku, fil-każ preżenti, is-soċjetà konvenuta kellha tiġi kkostitwita llum, wara li dahl let in viogre l-ermenda ta' l-1988, ma kinitx tista' tiġi registrata b'dak l-isem, li kif intqal fl-istess sentenza appellata, jekk jiġu eżaminati **biss** iż-żewġ ismijiet, dawn inevitabilment joħolqu konfužjoni;

L-eżerċizzju ta' kontroll, f'dawn il-każi, allura jiġi ridott sempliċement għal wieħed kronologiku. Is-soċjetà attriċi ġiet ikkostitwita fil- 25 ta' Ġunju, 1975 waqt li dik konvenuta fil-5 ta' April, 1983, u għalhekk hija din ta' l-aħħar li għandha ċċedi l-isem għall-użu esklussiv ta' dik ta' qabilha – il-kumpanija attriċi;

Għal dawn ir-raġunijiet – limitatament kif se jintqal, il-Qorti qed tilqa' l-appell u tirriforma s-sentenza appellata fis-sens billi filwaqt li tiddikjara illi l-kumpanija konvenuta bl-isem li assumiet *Sea Speed Limited* fl-1983 tant tixxiebaħ ma' l-isem tal-kumpanija *Sea Sped Limited* illi jista' jgħib taħwid u konfužjoni u allura l-istess isem għandu, fi żmien xahrejn mil-lum, jiġi mibdul ma' isem ieħor – u tħad it-talbiet l-oħra attriċi billi huma bla fondament u f'dan is-sens tirriżulta kkonfermata, f'din il-parti, is-sentenza appellata;

L-ispejjeż – fiċ-ċirkostanzi li m'hemmx bżonn li jiġu spjegati aktar – taż-żewġ istanzi jibqgħu bla taxxa bejn il-partijiet.